

LIKWIDACJA LUB ZAWIESZENIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

stan prawny 6 sierpnia 2018 r.

Aneta Szwęch

1. Likwidacja jednoosobowych działalności i spółek osobowych	3
1.1. Zasady sporządzania spisu z natury na zakończenie działalności gospodarczej	3
1.2. Rozliczenie podatku w ostatniej deklaracji	7
1.3. Zgłoszenie o zaprzestaniu wykonywania czynności podlegających opodatkowaniu VAT (VAT-Z)	9
1.4. Likwidacja działalności a informacja VAT-26	11
1.5. Prawo do odliczenia podatku naliczonego, który wynika z faktur otrzymanych po zlikwidowaniu działalności gospodarczej	12
1.6. Wystawianie faktur korygujących przez zlikwidowany podmiot i na jego rzecz	13
1.7. Obowiązki związane z likwidacją działalności podatnika, dotyczące kasy rejestrującej	14
1.8. Rozliczanie ulgi na złe długi, gdy wierzyciel lub dłużnik zlikwidował działalność gospodarczą	19
1.9. Sprzedaż towaru objętego spisem z natury	20
2. Likwidacja spółki kapitałowej	21
2.1. Opodatkowanie towarów w spółce kapitałowej w związku z zakończeniem działalności gospodarczej	21
2.2. Inne obowiązki dotyczące likwidowanej spółki kapitałowej	23
3. Śmierć podatnika	23
3.1. Zamknięcie działalności gospodarczej przez spadkobierców	24
3.2. Kontynuowanie działalności przez spadkobierców	25
3.3. Zarząd sukcesyjny po śmierci właściciela	26
4. Zawieszenie działalności gospodarczej	28
4.1. Zawieszenie działalności gospodarczej a wykreślenie z rejestru podatników	28
4.2. Zawieszenie działalności gospodarczej a spis z natury	29
4.3. Zawieszenie działalności gospodarczej a zwrot ulgi na zakup kasy i obowiązek dokonania odczytu pamięci fiskalnej	29
4.4. Zawieszenie działalności gospodarczej a składanie deklaracji VAT, informacji VAT-UE i przysyłanie plików JPK_VAT	30
4.5. Zawieszenie działalności gospodarczej a prawo do odliczenia VAT od zakupów	31

Likwidacja lub zawieszenie działalności gospodarczej

Podatnik prowadzący działalność gospodarczą może stanąć przed koniecznością jej czasowego zawieszenia lub nawet zakończenia. Likwidacja działalności gospodarczej wiąże się z określonymi obowiązkami, w tym z terminowym sporządzeniem spisu z natury, jego rozliczeniem, a następnie zgłoszeniem naczelnikowi urzędu skarbowego faktu zaprzestania wykonywania czynności opodatkowanych w celu wykreślenia z rejestru podatników VAT. Podatnicy wykorzystujący kasy rejestrujące muszą dodatkowo pamiętać o złożeniu wniosków o dokonanie odczytu pamięci fiskalnej kasy oraz wykreślenie jej z ewidencji prowadzonej przez naczelnika urzędu skarbowego. Z kolei podatnik, który zawiesił działalność gospodarczą, choć zasadniczo w okresie tego zawieszenia jest zwolniony z licznych podatkowych obowiązków, powinien mieć świadomość tego, że niektóre z nich należy w tym czasie wykonywać. Likwidacja działalności może mieć również miejsce, gdy umrze właściciel prowadzący jednoosobową działalność. Uchwalona 5 lipca 2018 r. ustawa o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej ma pomóc spadkobiercom kontynuować działalność.

1. Likwidacja jednoosobowych działalności i spółek osobowych

Likwidacja działalności gospodarczej prowadzonej jednoosobowo lub w formie spółek osobowych skutkuje m.in. obowiązkiem:

- sporządzenia spisu z natury i wykazania w związku z nim podatku należnego,
- dołączenia informacji o sporządzonym spisie do ostatniej deklaracji podatkowej,
- złożenia zgłoszenia na formularzu VAT-Z (bez obowiązku odrębnego wyrejestrowania jako podatnika VAT UE),
- zakończenia pracy kasy rejestrującej w trybie fiskalnym,
- zwrotu ulgi na zakup kasy, jeśli była używana krócej niż 3 lata,
- korekty podatku naliczonego, o której mowa w art. 91 ust. 7 ustawy o VAT, jeśli nastąpiła zmiana przeznaczenia towaru.

1.1. Zasady sporządzania spisu z natury na zakończenie działalności gospodarczej

Likwidacja jednoosobowej działalności gospodarczej oraz spółek osobowych skutkuje obowiązkiem sporządzenia spisu z natury, o którym mowa w art. 14 ustawy o VAT, i wykazania w związku z nim podatku należnego od towarów, co do których przy nabyciu przysługiwało prawo do odliczenia podatku naliczonego, a które pozostały w firmie na dzień likwidacji działalności.

1.1.1. Na kim spoczywa obowiązek sporządzenia remanentu likwidacyjnego

Zgodnie z art. 14 ust. 1–3 ustawy o VAT obowiązek sporządzenia spisu z natury w celu rozliczenia podatku należnego dotyczy:

- osób fizycznych,
- spółek cywilnych,
- spółek handlowych niemających osobowości prawnej, tj. spółek jawnych, partnerskich, komandytowych i komandytowo-akcyjnych.